

Tema: Min taħseb li int? – L-identità

Taqsimta 2: L-identitajiet kif jissawru u jinżammu?

X'jagħmilna min aħna u x'aħna? Għall-biċċa l-kbira, huwa l-passat tagħna, jew biex inkunu aktar eżatti, huwa dak li niftakru minnu. It-tifkiriet tagħna huma ingredjenti importanti fil-ħolqien tal-identitajiet tagħna. Huwa minnu li ma niftakrux kollox u sikwit ħafna lanqas ma nixtiequ niftakru kollox! L-attivitajiet li ġejjin se jgħinu lill-istudenti jintebħu li l-proċess li tiftakar huwa wieħed attiv u kontinwu, u li l-memorja hija fundamentalment sugġettiva u selettiva. Din it-taqsimta tax-xogħol tibda mil-livell individwali u mbagħad teżamina l-isfidi relatati mal-memorja kollettiva u mal-identità mil-lenti tal-istorja.

Attenzjoni: Din l-unità fiha links għal siti tal-internet bħal YouTube. Il-kontenut ta' siti tal-internet esterni jaf jinbidel u għandu jkun sorveljat biex jiġi żgurat li jkun adatt għall-istudenti.

Riżultati tat-tagħlim f'din it-taqsimta

L-istudenti tiegħek se jkunu jistgħu:

- jifhmu l-mod kif il-memorja hija kruċjali fil-ħolqien u fiż-żamma ta' sens ta' identità;
- jivvalutaw ir-rilevanza tal-mod kif il-persuni jipprezentaw u jippreservaw il-passat, jew, minflok, jiċċduh jew saħansitra jeqirduh;
- ikunu konxji mill-preżenza u mill-inflwenza tal-passat fil-preżent bis-saħħa ta' diversi mezzi ta' komunikazzjoni u intanġibbli.

Riżorsi offruti

Riżorsa 5	Stampi ta' monumenti li jfakkru l-kummerċ tal-iskjavi
Riżorsa 6	Kwotazzjonijiet ta' politiċi dwar il-kommemorazzjonijiet tal-Ewwel Gwerra Dinjija
Riżorsa 7	Filmati li juru l-qerda tal-patrimonju
Riżorsa 8	Xhieda tas-superstiti ta' ġenocidji

Attività għall-klassi nru 1: Ɔolqien ta' tabella tal-memorja (ħin allokat: 20 minuta)

Din l-attività tgħin lill-istudenti tiegħek jittrasformaw il-kunċett diffiċli tal-memorja f'haġa reali u ta' komunikazzjoni permezz tal-użu ta' oġġetti personali, imbagħad tippermettilhom jiddiskutu l-għażliet tat-tifkiriet li għamlu. Itlob lill-istudenti tiegħek jagħżlu oġġett, post jew mument partikolari marbut ma' tifkira personali ta' rilevanza għalihom illum. Itlobhom iġibu magħhom fil-klassi oġġett jew stampa/ritratt tat-tifkira li għażlu.

Qassam post-its ta' 3 kuluri differenti li fuqhom inizzlu twegibiet qosra għal dawn il-mistoqsijiet:

- Din it-tifkira hija personali, tiegħi biss? Jew jiftakarha ħaddieħor ukoll? Jekk iva, min aktar jiftakarha?
- Dan l-oġġett marbut ma' tifkira ta' ferħ jew ta' dwejjaq?
- Kuntent li naqsam l-istorja marbuta ma' dan l-oġġett, jew nippreferi nżommu sigriet?

DAR L-ISTORJA EWROPEA

Ikteb dawn il-kunċetti li ġejjin fuq folji tal-karta kbar individwali u poġġihom fuq mejda fil-klassi tiegħek:

Kunċett A: personali/kollettiv

Kunċett B: pożittiv/negattiv

Kunċett Ċ: pubbliku/privat

Issa itlob lill-istudenti jpoġġu r-ritratt jew l-oġġett tagħhom u t-twegiba relatata miegħu fuq il-folja rilevanti taħt il-kunċett ta' memorja l-aktar rilevanti għalihom. Heġġiġhom jagħmlu kollegamenti, jekk jeżistu, bejn it-tipi differenti ta' memorja billi jpingu linji bejn ir-ritratti jew l-oġġetti u l-post-its. Huma u jagħmlu dan, għandhom jikkellmu dwar il-mod kif dawn it-tifkiriet setgħu kkontribwew biex isawru l-persuna li huma illum u kif dawn it-tifkiriet affettwawhom.

Attività fi gruppi nru 1: Integrazzjoni tal-memorja fil-pajsaġġ (hin allokat: 20 minuta)

It-tifkiriet (kemm pożittivi kif ukoll negattivi) spiss isiru reali jew tanġibbli bis-saħħa ta' monumenti pubbliċi li jgħinuna nifhmu s-sinifikat u li għandhom rilevanza simbolika qawwija għall-persuni.

Qassam ir-Riżorsa 5 mal-istudenti tiegħek u stidinhom janalizzaw ir-ritratti tal-monumenti li jfakkru l-kummerċ tal-iskjavi u jwieġbu dawn il-mistoqsijiet li jinsabu wkoll fir-riżorsa:

- Fl-opinjoni tiegħek, permezz ta' dan il-monument, x'qiegħed jipprova jesprimi viżivament u emottivament l-arkitett/l-artist?
- Taħseb li rnexxielu?
- Liema monument taħseb l-aktar li jirnexxilu jwassal il-messaġġ tiegħu, u għaliex?

Aqsam l-istudenti tiegħek fi gruppi żgħar u itlobhom joħolqu monument tagħhom stess li jfakkru l-kummerċ tal-iskjavi. Liema elementi importanti relatati mal-istorja tal-iskjavitù jixtiequ jinkludu? F'liema postijiet jixtiequ jibnu l-monument tagħhom u għaliex?

Idea oħra għal din l-attività hija dik li tistaqsi lill-istudenti tiegħek x'tipi ta' tifkiriet jew monumenti jixtiequ jintegraw fil-pajsaġġi lokali tagħhom. Bil-għan li jibdeu jirriflettu dwar dan, flimkien mal-klassi tiegħek ara l-filmat li ġej intitolat "Memory Walk" (Passiġġata fil-Memorja) – maħluq minn żgħażaġħ bħala parti minn inizjattiva tad-Dar ta' Anne Frank f'Amsterdam – u ddiskutu l-kwistjonijiet li jqanqal.

<https://www.youtube.com/watch?v=xTGtviX4Ces>

Sors: Kanal You Tube [Memory Walk | Dar ta' Anne Frank](#) © Anna Frank House

Aqsam l-istudenti tiegħek fi gruppi żgħar u itlobhom jippreparaw xena għal "passiġġata fil-memorja" dwar monument li jafu bih, preferibbilment fil-kuntest lokali tagħhom. Tista' anki tiddeċiedi għalihom b'liema monument(i) għandhom jaħdmu. Aċċerta ruħek li jikkunsidraw kriterji importanti bħall-għażla tal-monument, x'mistoqsijiet għandhom isiru, lil min għandhom jindirizzawhom u fejn jingibed il-filmat, eċċ.

DAR L-ISTORJA EWROPEA

Attività għall-klassi nru 2: **Hoġġien u żamma tal-identitajiet: Ir-rwol tal-mużewijiet u tal-kotba tal-iskola (fin allokat: 20 minuta)**

Sors: *Wikipedija*

In-nazzjonijiet u s-soċjetajiet jużaw il-passat biex joħolqu memorja kollettiva jew saħansitra identità komuni li torbot liċ-ċittadini ma' xulxin. F'dawn l-aħħar mitejn sena jew kważi, żewġ affarijiet li huma pjuttost familjari magħna llum ntużaw bħala għodod jew bħala komponenti użati biex jinbnew identitajiet kollettivi nazzjonali – il-mużewijiet tal-istorja u l-kotba tal-iskola.

Qatt żort mużew tal-istorja mal-klassi tiegħek? Jew qegħdin tippreparaw biex iżżuru wieħed dalwaqt? Forsi l-istudenti tiegħek żaru wieħed mal-familji tagħhom barra mill-ħinijiet tal-iskola. Itlob lill-istudenti tiegħek jikkunsidraw kif fil-passat u fil-preżent il-mużewijiet intużaw bħala postijiet li fihom tinholq l-identità nazzjonali. Ara dan il-film tal-istorja li għej mal-istudenti tiegħek u mbagħad iddiskuti magħhom kif seta' għara li l-mużewijiet bdew jitqiesu bħala postijiet li fihom l-identitajiet setgħu jinholqu u jiġu promossi.

<http://ed.ted.com/lessons/why-do-we-have-museums-j-v-maranto>

Sors: [TEDEd](http://ed.ted.com/lessons/why-do-we-have-museums-j-v-maranto)

Ikkunsidra dawn il-punti:

- il-mużewijiet bħala postijiet li jirrakuntaw lna l-passat;
- il-mużewijiet bħala postijiet li jaħżnu u juru oġġetti antiki tan-nazzjonijiet u tal-popli;
- il-mużewijiet bħala postijiet fejn jinħażen l-għarfien;
- il-mużewijiet bħala postijiet li jagħtu edukazzjoni lit-tfal u lill-adulti.

DAR L-ISTORJA EWROPEA

Fil-każ tal-mużewijiet (tal-istorja) nazzjonali, tassew jirrakkontaw l-istorja ta' kulhadd? Jirrapprezentaw verament is-soċjetà kollha kemm hi? Min hu inkluz? Min jista' jkun eskluż?

Il-kotba tal-iskola kienu u għadhom għodod importanti tal-mod kif il-pajjiżi jippruvaw joħolqu "identitajiet kollettivi". B'mod partikolari, il-kotba tal-iskola li jittrattaw l-istorja kienu strumenti importanti fit-tiswir tal-identitajiet nazzjonali u reġjonali billi rrakkontaw il-ġrajiet tal-eroj nazzjonali, tal-battalji jew tat-taqtiġħat il-kbar tal-poplu. Itlob lill-istudenti tiegħek biex huma u jharsu lejn il-kotba tal-iskola tagħhom iżommu quddiem għajnejhom din il-mistoqsija – kif inhi definita u deskritta l-identità kollettiva tagħna fil-paġni tal-ktieb? Dwar min tirrakkuntalna? Min hu eskluż? F'pajjiżek jeżistu xi persuni jew gruppi li ma rnexxilhomx jidhlu fil-kotba tal-iskola? Bħala attività, itlob lill-istudenti tiegħek joħolqu *collage* artistiku ta' stejjer u individwi mill-kotba tal-iskola tagħhom li jispjegaw kif in-nazzjon jiftakar, jiċcelebra lil uħud, u spiss jinsa jsemmi lil oħrajn.

Attività fi gruppi nru 2: Il-politika tal-memorja (hin allokat: 10 minuti)

Dak li aħna niftakru, flimkien mal-mod kif niftakruh u r-raġuni għala niftakruh, ivarja bejn il-persuni, il-postijiet u ż-żminijiet. Il-mod kif il-passat jidhul fil-memorja u jitfakkar jaqdi skop speċifiku fil-preżent. L-att stess ta' tfakkir spiss huwa suġġett għal dibattitu, u kultant jiġi kkontestat bil-qawwa fi ħdan is-soċjetajiet.

Aqşam il-klassi tiegħek fi gruppi ndaq u qassam ir-Riżorsa 6. L-istudenti għandhom jaqraw il-kwotazzjonijiet tal-politiċi u tas-sorsi istituzzjonali dwar iċ-ċentenarju tal-Ewwel Gwerra Dinjija li saru fl-2014, u għandhom iwieġbu dawn il-mistoqsijiet li ġejjin, li jinsabu wkoll fir-riżorsa:

- Dawn id-dikjarazzjonijiet kif jgħaqqdu l-passat mal-preżent?
- Minn dawn l-erba' dikjarazzjonijiet, liema waħda qiegħda twassal messagġ konsiderevolment differenti?
- X'elementi jiddistingwu l-iskop ta' dan il-messagġ mit-tlieta l-oħra?

Imbagħad itlob lill-istudenti joħolqu sentenza jew tnejn oħra biex jgħaqqduhom ma' kull kwotazzjoni bħala tkompliġja kredibbli tad-diskors. Organizza diskussjoni fil-klassi biex ir-riżultati jinqasmu bejn kulhadd.

Attività fi gruppi nru 3: Għaliex il-qerda tal-patrimonju tirrapprezenta attakk fuq l-identità? (hin allokat: 15-il minuta)

Fir-Riżorsa 7 ssib filmati li jirrapportaw il-qerda tal-patrimonju kulturali. Aqşam il-klassi tiegħek fi gruppi ndaq jew kważi u aġti eżempju lil kull grupp. Itlobhom iwieġbu l-mistoqsijiet li ġejjin, li jinsabu wkoll fir-riżorsa, fi ħdan il-grupp tagħhom, imbagħad jaqsmu u jqabblu t-tweġibiet tagħhom f'diskussjoni fil-klassi li ssir fit-tmiem:

- X'jistgħu jkunu l-intenzjonijiet tal-persuni wara din il-qerda?
- X'inhuma r-reazzjonijiet tal-persuni li qegħdin jixhdu din il-qerda?
- X'jistgħu jirrapprezentaw jew ifissru l-oġġetti u l-binjiet li qegħdin jinqerdu għaž-żewġ gruppi opposti?

DAR L-ISTORJA EWROPEA

Attività għall-klassi nru 3: Niftakru jew ninsew? (hin allokat: 20 minuta)

L-espressjoni "biex qatt ma ninsew" hija waħda li nisimgħu spiss fir-rigward ta' ġrajjet storiċi traġiċi li jvarjaw minn ġenoċidju għal gwerer u attakki terroristiċi. Madankollu, l-att ta' tfakkir huwa differenti ħafna fin-natura tiegħu għal dawk in-nies li għaddew huma stess mill-esperjenza ta' dawn il-ġrajjet u għal dawk li ma għaddewx minnha. Il-persuni li jgarrbu trawmi fiżiċi, emottivi u psikoloġiċi bħal dawn kultant għandhom bżonn jagħmlu sforz biex jiftakru ħalli jsibu sens f'dak li ġara u jibnu ħajjithom mill-ġdid. Oħrajn, iżda, għandhom bżonn jagħmlu sforz biex jinsew ħalli jfiq huma stess u f'xi każijiet jippruvaw jibnu ħajjithom fi ħdan komunitajiet li fl-imġhoddi kienu f'kunflitt kontra xulxin.

Qassam ir-Rizorsa 8 fost l-istudenti tiegħek u, bħala attività għall-klassi, aqraw l-esperjenzi personali ta' żewġ superstiti tal-ġenoċidju ta' Srebrenica tal-1995 u tal-ġenoċidju tar-Rwanda tal-1994. L-istudenti għandhom jirreaġixxu għall-modi differenti ta' kif dawn is-superstiti għażlu li jiftakru dawn il-ġrajjet u r-raġunijiet tal-għażliet tagħhom.

Lil hinn mill-għażliet tas-superstiti stess, iż-żamma ta' memorja tal-passat li twegġa' hija kruċjali għad-dixxendenti tagħhom u għas-soċjetà generali. Itlob lill-istudenti jharsu lejn ir-ritratt tar-Rizorsa 9 u għin视角 jirriflettu dwar is-sinifikat ta' dan l-oġġett li ġej mill-wirja permanenti ta' Dar l-Istorja Ewropea, bl-użu ta' dawn il-mistoqsijiet li ġejjin li jinsabu wkoll fir-Rizorsa:

- L-artisti li ħolqu l-opra tal-arti *Il-Kowt ta' Josef* inkorporaw dehriet u tifikriet bil-miktub ta' Josef f'biċċa lbies u bejniethom jikkellmu dwarha bħala "kowitz li sar mappa bijografika": x'taħseb li kienet l-intenzjoni tagħhom?
- Josef kien l-unika persuna tal-familja tiegħu li ħelisha mix-Shoah: għaliex taħseb li kien partikolarment importanti għal bintu u għal żewġha jipproteġu u jzommu t-tifikriet tiegħu?
- Din l-opra tal-arti, l-artisti ħolquha biex tkun f'wirja: fil-fehma tiegħek, għaliex oġġett personali bħal dan, li għandu x'jaqsam ma' storja ta' familja, għandu jintwera lil ħafna nies? Għaliex taħseb li huwa rilevanti li jiddaħhal f'wirja dwar l-istorja Ewropea?